

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΕΣΠΕΣ 2018

Νοητά και Πραγματικά Μνημεία

(Μια διαδικασία σε δύο στάδια)

Καλλιτεχνικός/Επιστημονικός Υπεύθυνος: Γιάννης Ζιώγας, αναπληρωτής καθηγητής ΤΕΕΤ

Το χέρι κι ο πηλός
Εικαστική Πορεία 2017
(φώτο Γιάννης Ζιώγας)

Η διαδικασία *Νοητά και Πραγματικά Μνημεία* αποτελεί την υλοποίηση της Εικαστικής Πορείας για το 2017 και 2018. Η διαδικασία αυτές τις δύο χρονιές αποσκοπεί στην πραγματοποίηση μιας νομαδικής σχεσιακής διαδικασίας που θα διερευνά τον τόπο, την ύλη, τη μνήμη της ιστορίας. Με μια σειρά δράσεων (καλλιτεχνικών, εκπαιδευτικών, θεωρητικών) οι Πρέσπες μεταμορφώνονται σε μια περιοχή ολιστικής ανάπλασης της καλλιτεχνικής πρακτικής και της μνήμης των ανθρώπων.

Στην πρώτη περίοδο (1 έως 8 Ιουλίου) θα ολοκληρωθεί ο μετασχηματισμός του εγκαταλειμμένου φυλακίου του Στρατού σε *Μνημείο Ανθρώπινης Δραστηριότητας* και θα δημιουργηθεί μια κεραμική τοιχογραφία στο εξωτερικό τοίχο του Σταθμού στους Ψαράδες. Ταυτόχρονα στην ίδια αυτή περίοδο του Ιουλίου θα πραγματοποιηθεί μια Πορεία που θα διανύει την απόσταση Ψαράδες/Μοσχοχώρι σε πέντε ημέρες. Στη δεύτερη περίοδο (24 έως 28 Αυγούστου) θα διανυθεί η διαδρομή του Μεγάλου Ελιγμού στο Γράμμο ανασυσταίνοντας με αυτό τον τρόπο ένα ιστορικό γεγονός του Εμφυλίου Πολέμου εβδομήντα χρόνια μετά το συμβάν.

Με τις δύο αυτές διαδοχικές διαδικασίες θα υλοποιηθούν στις Πρέσπες δύο είδη Μνημείων: τα Υλικά (το Μνημείο της Ανθρώπινης Δραστηριότητας, Κεραμική Τοιχογραφία) και τα Νοητά (οι διαδρομές της Εικαστικής Πορείας στην περιοχή) που διερευνούν την περιοχή σχηματίζοντας αποθετήρια μνήμης για τους επερχόμενους.

Πιο συγκεκριμένα η διαδικασία Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες 2018 θα υλοποιηθεί σε δύο περιόδους με αντίστοιχες θεματικές:

- 1. φύση/όρια/υλικά IV, 1 έως 8 Ιουλίου 2018,** (υλοποίηση εργαστηρίων 4 έως 8 Ιουλίου)
- 2. Ο Μεγάλος Ελιγμός, 24 έως 28 Αυγούστου 2018**

Οι διαδικασίες θα ολοκληρωθούν με ένα Διεθνές Συνέδριο για το Μνημείο (ημερομηνίες θα ανακοινωθούν)

Φυλάκιο στο Λαδοπόταμο,
Τόπος διεξαγωγής της διαδικασίας
Αύγουστος 2016
(φώτο Φίλιππος Καλαμάρας)

Ο Σταθμός του ΤΕΕΤ στους Ψαράδες, τόπος διεξαγωγής της διαδικασίας
(φώτο Γιάννης Ζιώγας)

Καλλιτεχνική, Επιστημονική και οργανωτική επιτροπή

Γιάννης Ζιώγας, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΤΕΕΤ/ΠΔΜ
Φίλιππος Καλαμάρας, Διδάσκων, ΤΕΕΤ/ΠΔΜ
Θοδωρής Ζυρπιάδης, ΕΕΠ, ΤΕΕΤ/ΠΔΜ

Συντονιστής φορέας

Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Σχολή Καλών Τεχνών, ΠΔΜ

Φορείς Υποστήριξης/Συνεργαζόμενοι φορείς

Περιφερειακή Ενότητα Φλώρινας
Δήμος Πρεσπών
Φορέας Εθνικού Δρυμού Πρεσπών
Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κοζάνης
Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μελίτης

φύση/όρια/υλικά IV, 1 έως 8 Ιουλίου 2018

Στιγμιότυπο από το φύση/όρια/υλικά II του 2016. Το συνεργείο σε πλήρη ανάπτυξη (φώτο Γιάννης Ζιώγας)

Το πρώτο δεκαήμερο του Ιουλίου 2018 (1 έως 8 Ιουλίου) θα πραγματοποιηθεί στο Σταθμό των Ψαράδων η διαδικασία *φύση/όρια/υλικά IV*.

Η πρώτη εφαρμογή η διαδικασία *φύση/όρια/υλικά I* είχε γίνει τον Μάιο 2011 στην περιοχή της Δροσοπηγής και είχε υλοποιήσει σεμινάρια για τα πληθιά, το χειροποίητο χαρτί, τις φυτικές βαφές, την κατασκευή μουσικών οργάνων.

Στη δεύτερη εφαρμογή η διαδικασία *φύση/όρια/υλικά II* (Ιούλιος 2016) εστιάστηκε στον τρόπο που τα υλικά της φύσης μπορούν να αποκαταστήσουν ένα παραδοσιακό κτίριο (το Σταθμό του TEET στους Ψαράδες) και δημιουργήσουν κατασκευές χρήσιμες για τη λειτουργικότητά του (βρύση, πέργκολα, τζάκι). Εκπαιδευτές δίδαξαν διάφορες τεχνικές που είναι εφικτό να φτιαχτούν με υλικά της φύσης, τούβλα, να σοβατιστούν επιφάνειες, να γίνουν ξύλινες κατασκευές. Η διαδικασία δίδαξε τη χρήση των υλικών της φύσης τόσο στη χρηστική τους εφαρμογή, όσο και στη δυνατότητά τους να χρησιμοποιηθούν σε εικαστικά έργα.

Στην τρίτη εφαρμογή η διαδικασία *φύση/όρια/υλικά III* (Ιούλιος 2017) ολοκλήρωσε τις επεμβάσεις το Σταθμό του TEET στους Ψαράδες και ξεκίνησε την προσπάθεια δημιουργίας του **Μνημείου Ανθρώπινης Δραστηριότητας** στη διασταύρωση του κεντρικού δρόμου προς Καστοριά στη στροφή προς Περβάλι..

Στην τέταρτη εφαρμογή η διαδικασία *φύση/όρια/υλικά IV* (Ιούλιος 2018) Θα υπάρξουν σεμινάρια για τα υλικά της φύσης και θα ολοκληρωθεί η δημιουργία του **Μνημείου Ανθρώπινης Δραστηριότητας** στη διασταύρωση του κεντρικού δρόμου προς Καστοριά στη στροφή προς Περβάλι..

Το **τετραήμερο και 4 έως 7 Ιουλίου** θα πραγματοποιηθεί η διαδρομή Ψαράδες/Σπηλιά Κόκαλη/ Δασερή/Μικρολίμνη//Μοσχοχώρι/Βάρμπα/Μοσχοχώρι/Περβάλη από ομάδα συμμετεχόντων στην Εकाστική Πορεία,

Η πρόσκληση θα απευθύνεται σε φοιτητές και απόφοιτους του ΤΕΕΤ, στους εκπαιδευόμενους του Δια Βίου Προγράμματος του ΤΕΕΤ, σε φοιτητές, αποφοίτους Καλών Τεχνών και ΑΕΙ στην Ελλάδα και το εξωτερικό και ευρύτερα σε όποιον θα ήθελε να εκπαιδευτεί πάνω σε αυτά τα αντικείμενα.

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, με βάση την προσέγγιση της κριτικής πρακτικής, ενεργοποιούνται συζητήσεις, ανταλλαγές απόψεων, ομιλίες..

Θα διεξαχθούν τα παρακάτω εργαστήρια:

1. Εργαστήριο Ανάγλυφου σε Πλάκα Πηλού

2 έως 4 Ιουλίου

Εκπαιδευτές Φίλιππος Καλαμάρας/Θοδωρής Ζυρπιάδης

Με την έναρξη της διαδικασίας, θα πραγματοποιηθεί διήμερο εργαστήριο ανάγλυφου σε πλάκα πηλού ανοιχτό για όλους. Θα δημιουργηθούν έργα σε συγκεκριμένες διαστάσεις προκειμένου να τοποθετηθούν στην πρόσοψη του κτιρίου του Σταθμού των Ψαράδων. Ο κάθε ένας από τους συμμετέχοντες, εφ' όσον το επιθυμεί, μπορεί να παραδώσει ένα έργο το οποίο θα αναρτηθεί αφού ψηθεί σε φούρνο κεραμικής. Τα έργα θα μείνουν στον σταθμό για να στεγνώσουν και θα ψηθούν σε φούρνο κεραμικής σε μεταγενέστερο χρόνο.

Για το επόμενο 4ήμερο (5 έως 8 Ιουλίου) θα γίνουν 2 παράλληλα εργαστήρια όπου οι συμμετέχοντες θα διαλέξουν ένα από τα δύο.

2α. Δημιουργία νωπογραφίας (φρέσκο) στο Μνημείο Ανθρώπινης Δραστηριότητας

5 έως 8 Ιουλίου

Εκπαιδευτής Θοδωρής Ζυρπιάδης

Επένδυση ενός μέρους του Μνημείου Ανθρώπινης Δραστηριότητας με κονίαμα υποστρώματος και με παραδοσιακό κονίαμα νωπογραφίας και επιζωγράφισή του με μεταλλικά οξειδία.

2β. Σεμινάριο εκπαίδευσης στα φυσικά υλικά που προσφέρει η περιοχή των Πρεσπών

5 έως 8 Ιουλίου

Εκπαιδευτής Φίλιππος Καλαμάρας

Κατασκευή Εικαστικών και χρηστικών αντικειμένων με φυσικά υλικά (κυρίως ξύλο). Οι συμμετέχοντες θα κληθούν να συλλέξουν και να επεξεργαστούν τα υλικά με τα οποία θα δημιουργήσουν χρηστικά αντικείμενα ή έργα, είτε για τον σταθμό των ψαράδων, είτε για το Μνημείο Ανθρώπινης Δραστηριότητας.

Τελευταία ημέρα της εικαστικής πορείας θα γίνει ανάρτηση των έργων που δημιουργήθηκαν και συζήτηση/απολογισμός της διαδικασίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η συμμετοχή στα εργαστήρια θα περιλαμβάνει κάποιο βαθμό χειρωνακτικής εργασίας.

Η διαδικασία πιστοποιείται με τρεις διδακτικές μονάδες (ECTS) και πιστοποιητικό παρακολούθησης.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ: 20 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Θα γίνουν δεκτοί έως 20 συμμετέχοντες ανά δράση . Σε περίπτωση που οι ενδιαφερόμενοι είναι περισσότεροι θα υπάρξει διαδικασία επιλογής με συνέντευξη όπου θεωρηθεί αναγκαία

Φύση/όρια/υλικά II του 2016. Ο φούρνος για τα κεραμικά
(φώτο Γιάννης Ζιώγας)

Οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα να διαμείνουν στον Καλλιτεχνικό Σταθμό του Πανεπιστήμιου Δυτικής Μακεδονίας (κατά προτεραιότητα δήλωσης) στο χωριό Ψαράδες του Δ. Πρεσπών ή σε καταλύματα της περιοχής.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ 1 έως 8 ΙΟΥΛΙΟΥ 2018

Η διαδικασία θα διεξαχθεί την πρώτη εβδομάδα του Ιουλίου ως εξής:

Κυριακή 1 Ιουλίου

11:00 Συνάντηση στο Νέο Πάρκο Φλώρινας, απέναντι από τα ΚΤΕΛ/Αναχώρηση για Ψαράδες

14:00 έως 16:00 Άφιξη στους Ψαράδες/Ανασυγκρότηση

19:00 έως 21:00 Εισαγωγική διάλεξη, ενημέρωση για τα διαδικαστικά

Δευτέρα 2 Ιουλίου

9:00 –όσο χρειαστεί: Καθαρισμός Σταθμού/Αρχική εισαγωγή, Εργαστήριο Ανάγλυφο σε Πλάκα Πηλού (Σταθμός ΤΕΕΤ)

Τρίτη 3 Ιουλίου

9:00 –όσο χρειαστεί: Εργαστήριο Ανάγλυφο σε Πλάκα Πηλού, (Σταθμός ΤΕΕΤ)

Τετάρτη 4 Ιουλίου

9:00 –όσο χρειαστεί: Εργαστήριο Ανάγλυφο σε Πλάκα Πηλού (Σταθμός ΤΕΕΤ) και ταυτόχρονα
Εικαστική Πορεία: Ψαράδες/ Συμμαχική Οδός/Σπηλιά Κόκαλη/ Αγκαθωτό/Δασερή (διανυκτέρευση)

Πέμπτη 5 Ιουλίου

9:00 –όσο χρειαστεί: Εργασία στα Εργαστήρια Φυσικών Υλικών και Νωπογραφίας (Σταθμός ΤΕΕΤ/Φυλάκιο στο Περβάλι) και ταυτόχρονα
Εικαστική Πορεία: Μικρολίμνη/Σφήκα/Μεγαλέξαντρος/Μοσχοχώρι (διανυκτέρευση)

Παρασκευή 6 Ιουλίου

9:00 –όσο χρειαστεί: Εργασία στα Εργαστήρια Φυσικών Υλικών και Νωπογραφίας (Σταθμός ΤΕΕΤ/Φυλάκιο στο Περβάλι) και ταυτόχρονα
Εικαστική Πορεία: Δημέρευση/Διανυκτέρευση στο Μοσχοχώρι

Σάββατο 7 Ιουλίου

9:00 –όσο χρειαστεί: Εργασία στα Εργαστήρια Φυσικών Υλικών και Νωπογραφίας (Σταθμός ΤΕΕΤ/Φυλάκιο στο Περβάλι) και ταυτόχρονα και ταυτόχρονα
Εικαστική Πορεία Μετάβαση στη Μοσχοχώρι/Κρυσταλοπηγή/μπάνιο στο Λαιμό/Επιστροφή στους Ψαράδες

Κυριακή 8 Ιουλίου

10:00 -12:00 Συνολική παρουσίαση των αποτελεσμάτων/παραδοτέων

12:00-14:00 Τακτοποίηση/καθαρισμός των χώρων

15:00 Αναχώρηση

*Οι διοργανωτές διατηρούν το δικαίωμα να ζητήσουν να αποχωρήσει όποιος/α δεν ακολουθεί το πρόγραμμα ή επιδεικνύει απρεπή συμπεριφορά.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ

Κόστος παρακολούθησης

Το κόστος παρακολούθησης στα εργαστήρια έχει ως εξής:

1. **80 ευρώ**, το ποσό καλύπτει το κόστος παρακολούθησης του κάθε Εργαστηρίου
2. Φοιτητές/Απόφοιτοι/εργαζόμενοι του ΤΕΕΤ/ΠΔΜ, εκπαιδευόμενοι των Δια Βίου προγραμμάτων του ΤΕΕΤ, δωρεάν
3. **30 ευρώ** Φοιτητές/ άνεργοι (πάσο/κάρτα ανεργίας)

Οι συμμετέχοντες θα δηλώσουν συμμετοχή σε ένα κύριο εργαστήριο, ωστόσο θα υπάρχει η δυνατότητα να τα παρακολουθούν όλα.

Η πληρωμή γίνεται με κατάθεση στον αρ. λογαριασμού 5250-039507-824 (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, ΜΕ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ: το πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης, Εργαστήρια Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, του ΤΕΕΤ (1367). Η κατάθεση πρέπει να πραγματοποιηθεί τρεις μέρες μετά την οριστικοποίηση του καταλόγου των συμμετεχόντων

Όσοι από τους εκπαιδευόμενους επιθυμούν, μπορούν να φιλοξενηθούν στο Σταθμό του ΤΕΕΤ στους Ψαράδες χωρητικότητας 24 ατόμων. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας

Όσοι συμμετέχοντες έχουν αυτοκίνητο και δυνατότητα να μεταφέρουν και άλλους, καλό θα ήταν να το δηλώσουν για να γίνει εφικτή η μεταφορά από Φλώρινα-Ψαράδες και αντίστροφα. Το κόστος θα κατανεμηθεί στους επιβαίνοντες.

Ο ΠΑΓΩΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Γράμμος: Ο Μεγάλος Ελιγμός, 24 έως 28 Αυγούστου 2018

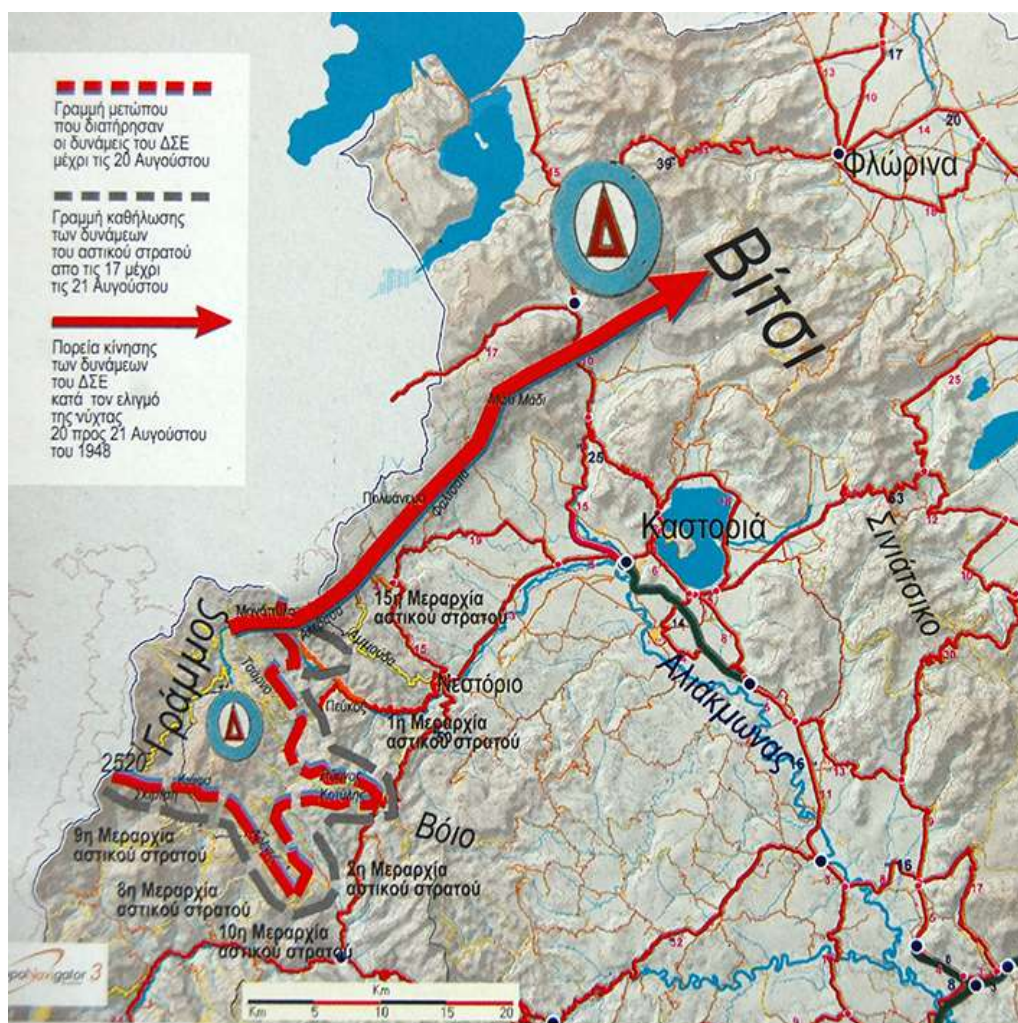

Κορυφές του Γράμμου στα ελληνοαλβανικά Σύνορα, (φώτο Γιάννης Ζιόγας)

Στις 20 και 21 Αυγούστου 1948, ο Δημοκρατικός Στρατός είχε εγκλωβιστεί στην περιοχή κοντά στο Νεστόριο από τον Εθνικό Στρατό και φαινόταν ότι ο πόλεμος είχε τελειώσει, αφού η μόνη διέξοδος ήταν προς την Αλβανία. Σε μια απρόσμενη ωστόσο ανασυγκρότηση ο Δημοκρατικός Στρατός πέρασε μέσα από τις γραμμές του Εθνικού Στρατού και βρέθηκε στο Βίτσι. Αυτή η πορεία έχει ονομαστεί Μεγάλη Πορεία και αποτελεί, εκτός από στρατιωτικό επίτευγμα, μια αποτύπωση των ορίων στα οποία μπορεί να φτάσει η πίστη σε μια ιδέα.

Η *Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες* στην προσπάθεια της να διερευνήσει για δεύτερη χρονιά (η πρώτη ήταν 20 και 21 Αυγούστου 2016) τα ίχνη του Εμφυλίου στην περιοχή, θα πραγματοποιήσει μια πορεία την ίδια περίπου περίοδο στις (24 έως 28 Αυγούστου 2018) στα ίχνη του Μεγάλου Ελιγμού. Η διαδικασία θα επαναληφθεί και το 2018 θα ολοκληρωθεί (στα 70χρονα από το γεγονός).

Η *Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες*, είναι μια σχεσιακή νομαδική καλλιτεχνική διαδικασία που αναπτύσσεται στην περιοχή αλλά και ευρύτερα εδώ και δέκα χρόνια. Από το 2016 και για τρία χρόνια δημιουργεί στην περιοχή μεταξύ Τρίλοφου και Ιεροπηγής μια σύγχρονη διαδικασία που θα μνημονεύει τη Μεγάλη Πορεία.

Πηγή: *Γράμμος στα βήματα του Δημοκρατικού Στρατού*, Συλλογικός Τόμος, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 2009

Η διαδικασία αποτελεί ένα φόρο τιμής σε όσους χαθήκαν εκείνη την περίοδο. Θα κινηθούμε στον ίδιο χώρο δημιουργώντας ένα άυλο μνημείο. Ένα μνημείο που δεν θα το καθορίζουν τα χωρικά του όρια και ή, όποια, επιβλητικότητα αλλά ο φόρος τιμής στη μνήμη της ανθρώπινης περιπέτειας.

Η διαδικασία στοχεύει στην αέναη κατασκευή ενός άυλου σχεσιακού μνημείου. Ενσωματώνοντας σύγχρονες καλλιτεχνικές μεθόδους σχεσιακής πρακτικής θα δημιουργήσει μια ετήσια διαδικασία προτείνοντας ένα μνημείο που θα διατηρεί τη μνήμη των γεγονότων με τη κοινωνική συμμετοχή και διάδραση, και όχι με την μονοσήμαντη, συχνά, τοποθέτηση μιας σταθερής καλλιτεχνικής κατασκευής.

Η δημιουργία ενός μνημείου δημιουργεί σημαντικά και αμφιλεγόμενα ζητήματα στον τομέα της μορφολογίας, της χωροταξικής οργάνωσης, της ανάδειξης της ιστορικής μνήμης, του σχεδιασμού των δράσεων και της αναγκαιότητας λειτουργίας της τέχνης στο δημόσιο χώρο. Η επέκταση της έννοιας του μνημείου τα τελευταία χρόνια, ενσωματώνει και περιλαμβάνει νέες προσεγγίσεις όπως την περιβαλλοντική τέχνη, τις σχεσιακές προσεγγίσεις και τη νέα αρχιτεκτονική. Η ερευνά μας επικεντρώνεται σε μια σύγχρονη ανάπτυξη/πρόταση για τη δημιουργία μνημείου στην περιοχή του Γράμμου. Το προτεινόμενο μνημείο θα είναι άυλο και κατασκευασμένο στο σύνολό του από εννοιολογικά σχόλια, ως τρόπος προσέγγισης, διατήρησης και επέκτασης του ιστορικού τόπου και της ανθρώπινης συνύπαρξης με τον χώρο.

Στην περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας (όπως και στον υπόλοιπο ελλαδικό χώρο) υπάρχουν μέχρι τώρα δύο κατηγορίες μνημείων: οι τόποι μνήμης όπου εκτυλίχτηκαν τα γεγονότα καθώς και τα γλυπτικά μνημεία τα οποία τοποθετούνται σε ανάμνηση γεγονότων. Η *Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες* θα σχηματίσει ένα μνημείο που θα δημιουργεί μια τρίτη κατηγορία που θα εδράζεται στη σχεσιακή/νομαδική τέχνη.

Τη φετινή χρονιά θα διεξαχθεί (από την Αριστέα Αρσενοπούλου και τον Κώστα Βόμβολο, σε συνεργασία με το ΔΗΠΕΘΕ Κοζάνης) ένα πεντάωρο εργαστήριο (δύο ώρες στην αρχή της δράσης και τρεις στο τέλος της) που στηρίζεται στις τεχνικές της δραματοθεραπείας ενώ παράλληλα χρησιμοποιεί τη δυναμική της ομαδικής μουσικής έκφρασης προκειμένου να επιτείνει ή να αποφορτίσει τις συναισθηματικές εντάσεις που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Οι τραυματικές εμπειρίες δημιουργούν θύελλα συναισθημάτων – πόνο, απογοήτευση, οργή, ενοχές. Κεντρική θέση κατέχει μια μεγάλη αίσθηση απώλειας – απώλεια της εμπιστοσύνης στους άλλους.

Οι συνέπειες των τραυμάτων που αφορούν στη συλλογική ανθρώπινη εμπειρία συχνά μεταβιβάζονται και στις επόμενες γενιές. Το ψυχικό συλλογικό τραύμα παγώνει τον χρόνο μέχρι να μπορέσουμε να το επανεπεξεργαστούμε όχι μόνο νοητικά αλλά και συναισθηματικά.

Εκκινώντας από το πρώτο επεισόδιο από τις «Φόνισσες» του Ευριπίδη (την αντιπαράθεση των αδελφών Ετεοκλή και Πολυνείκη ενώπιον της μητέρας τους λίγο πριν την ένοπλη αναμέτρησή τους που θα αποβεί μοιραία και για τους δύο) θα επιχειρηθεί να διερευνηθούν τρόποι για να σπάσει τη σιωπή, να δημοσιοποιηθούν τα βιώματα, να επουλώθει το τρομακτικό, να συμφιλιωθούμε μαζί του.

Οι τόποι διενέργειας της διαδικασίας θα είναι το Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης και η υπαίθριος κατασκήνωση στην Αλεβίτσα, δύο σημεία με ιδιαίτερη σημασία για τον Εμφύλιο Πόλεμο.

Συνολικά η διαδικασία της *Εικαστικής Πορείας* θα διερευνήσει (αναφέρονται κάποιες αρχικές σκέψεις):

- Σχέση του πραγματικού γεγονότος με το θρύλο
- Εκδοχές της σύγχρονης αρχαιολογίας στην περιοχή
- Η μη παρεμβατική δημιουργία σχεσιακών μνημείων
- Προσδιορισμός της σχέσης λέξεων/εννοιών με εικαστικούς όρους
- Διερεύνηση εννοιών όπως Φύση, Όριο, Μνήμη στο πραγματικό χώρο σχηματισμού τους
- Ο Εχθρός ως Ετερότητα
- Το Σώμα του νομάδα/στοχαστή ως ιχνηυτής/συλλέκτης απρόσμενων συμβάντων και αντικειμένων
- Τα όρια του σώματος

-Το Τοπίο ως ετερότητα, το Τοπίο ως ύλη, το Τοπίο ως Πεδίο

Εικαστική Πορεία 2016: στη Διαδρομή της Μεγάλης Πορείας (21 Αυγούστου, φάτο Γιάννης Ζιώγας)

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Η διαδικασία θα διεξαχθεί την τελευταία βδομάδα του Αυγούστου ως εξής:

Παρασκευή, 24 Αυγούστου 2018

9.30 Αναχώρηση από τη Φλώρινα

12.00 Άφιξη στο Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης

12.30 Περιήγηση στην ελληνική ιστορία από τον Μακεδονικό Αγώνα μέχρι Εμφύλιο Πόλεμο με Ξενάγηση στην Έκθεση Ιστορικής Φωτογραφίας καθώς και στην έκθεση «Διαδρομές στη Φύση» του Πάρκου Εθνικής Συμφιλίωσης.

14.00- 17:00 Περίπατος στο αλπικό τοπίο όπου θα δούμε μνημεία και θέσεις από εκείνη την περίοδο και θα συζητηθούν για την πρόσφατη Ιστορία και το πώς συνδέονται τα γεγονότα του εμφυλίου πολέμου με το Γράμμο.

18:00 έως 20:00 Πρώτη περίοδος διεξαγωγής εργαστήριου δραματοθεραπείας

21:00 Διανυκτέρευση στο Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης

Σάββατο, 25 Αυγούστου 2018

Ολοήμερη εξόρμηση σε θέσεις του Εμφυλίου στην ευρύτερη περιοχή του Γράμμου

21:00 Διανυκτέρευση στο Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης

Κυριακή 26 Αυγούστου 2018

09:00 - 12:00 *Μεγάλη Πορεία* μεταξύ Γιαννοχωρίου και Αλεβίτσας

17:00 έως 20:00 Δεύτερη περίοδος διεξαγωγής εργαστήριου δραματοθεραπείας

21:00 Διανυκτέρευση στην Αλεβίτσα στην ύπαιθρο

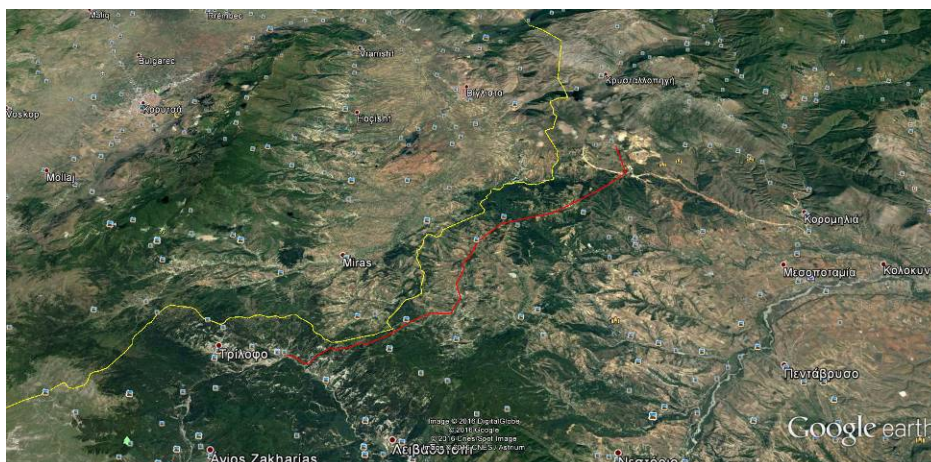
Δευτέρα 27 Αυγούστου 2018

09:00 -11:00 Συζήτηση/μια πρώτη αξιολόγηση της διαδικασίας, ανάλυση των δυνατοτήτων

11:00-16:00 Διερεύνηση της περιοχής Μάλι Μάδι

17:00 Αναχώρηση για Ψαράδες. Διανυκτέρευση/αναδιοργάνωση εκεί.

Οι διοργανωτές διατηρούν το δικαίωμα να ζητήσουν να αποχωρήσει όποιος/α δεν ακολουθεί το πρόγραμμα ή επιδεικνύει απρεπή συμπεριφορά. Οι συνθήκες απαιτούν ομαδική συνεργασία και καλή φυσική κατάσταση.

Η χάραξη της διαδρομής του Μεγάλου Ελιγμού

Όσοι συμμετέχοντες έχουν αυτοκίνητο και δυνατότητα να μεταφέρουν και άλλους, καλό θα ήταν να το δηλώσουν για να γίνει εφικτή η μεταφορά από Φλώρινα στην περιοχή έρευνας και αντίστροφα. Το κόστος θα το μοιραστούν οι επιβαίνοντες.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ο **Γιάννης Ζιώγας** γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1962. Το 2010 εκλέγεται Επίκουρος Καθηγητής (αντικείμενο Ζωγραφική) στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (διορίζεται τον Ιανουάριο 2012). Σπούδασε Μαθηματικά (Πτυχίο, Πανεπιστήμιο Αθηνών). Κατέχει το Master of Fine Arts από τη School of Visual Arts (1991, Νέα Υόρκη), είναι διδάκτορας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (2013). Έχει πραγματοποιήσει είκοσι ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε πολλές ομαδικές στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Πραγματοποίησε residencies στη Νέα Υόρκη και έχει διδάξει ως επισκέπτης καλλιτέχνης σε πολλά Πανεπιστήμια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Για το έργο του έχουν γραφεί κριτικές στον ελληνικό και διεθνή τύπο (New York Times, Artnews, Sculpture, Giornale dell' Arte) Έχει γράψει κείμενα για τη θεωρία της τέχνης καθώς και τα βιβλία: *Ο βυζαντινός Μάλεβιτς*, *Ο Ταρκόφσκι στη Χαλκίδα*, *Ώψεις Λογοκρισίας* (συλλογικός τόμος), *Το Ημερολόγιο ενός ΠΔ/407*. Από το 2007 διοργανώνει την καλλιτεχνική διαδικασία *Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες*.

Ο **Φίλιππος Καλαμάρας** γεννήθηκε στην Αθήνα και κατοικεί στην Φλώρινα. Διδάσκει (ΠΔ 407) στη Σχολή Καλών Τεχνών της Φλώρινας από το 2007, είναι υπεύθυνος του εργαστηρίου Διακοσμητικής. Είναι υποψήφιος διδάκτορας του ΤΕΕΤ με θέμα έρευνας "*Σύγχρονες εργαστηριακές πρακτικές & υλικά, καθώς και οι επιρροές τους στην γλυπτική και το καλλιτεχνικό χρηστικό αντικείμενο*". Κατέχει πτυχίο Γλυπτικής από το Loughborough University School of Art and Design, Αγγλία και Master στην Σύγχρονη Τέχνη και την Θεωρία της Τέχνης από την Σχολή Καλών Τεχνών και το Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου, Σκωτία. Είναι συνεργάτης και εκπαιδευτής στην δράση Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες. Έργα του είναι τοποθετημένα σε δημόσιους χώρους, ανήκουν σε ιδιωτικές συλλογές και το γλυπτό του "Αγγελική", 2013, ανήκει στην συλλογή της Προεδρίας της Ελληνικής Δημοκρατίας και εκτίθεται στο Προεδρικό Μέγαρο. Εκθέτει ατομικά και έχει συμμετάσχει σε ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, συμπόσια γλυπτικής και συνέδρια.

Ο **Θόδωρος Ζυρπιάδης** γεννήθηκε στην Πτολεμαίδα το 1969 όπου και κατοικεί. Έχει διδάξει επί 19 χρόνια στη Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Έχει εργαστεί με σύμβαση έργου ως επιμορφωτής στα Κέντρα Λαϊκής Επιμόρφωσης Κοζάνης, σε δημόσια και ιδιωτικά ΚΕΚ και ΙΕΚ. Από το 2009 έως το 2011 έχει εργαστεί ως διδάσκων στο ΤΕΕΤ Φλώρινας στο εργαστήριο Χαρακτικής (ΠΔ 407), όπως επίσης και στο Πρόγραμμα Δια Βίου Εκπαίδευσης του Τμήματος. Διδάσκει (ΕΕΠ, ΤΕΕΤ/ΠΔΜ) στη Σχολή Καλών Τεχνών της Φλώρινας από το 2017. Κατέχει πτυχίο Ζωγραφικής από την Ακαδημία Καλών Τεχνών Καρράρας της Ιταλίας. Έργα του είναι τοποθετημένα σε δημόσιους χώρους, ανήκουν σε ιδιωτικές συλλογές. Εκθέτει ατομικά και έχει συμμετάσχει σε ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στιγμιότυπο από το φύση/όρια/υλικά III του 2017. Η επεξεργασία του ξύλου

Πληροφορίες

<http://visualmarch.ectf.uowm.gr/>

<https://landarts.unm.edu/>

<https://www.facebook.com/groups/735458516509501/>

<https://www.youtube.com/watch?v=jyAn2DTdETs>

<https://www.youtube.com/watch?v=bX-eA65Iedk>

<http://vm-2013.blogspot.gr/>

<http://www.cob.gr/>

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

-ΖΙΩΓΑΣ Γιάννης (επιμέλεια), *Εικαστική Πορεία 2007*, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Φλώρινα, 2008.

-ΖΙΩΓΑΣ Γιάννης, ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Νίκος, ΠΕΤΣΙΝΗ Πηνελόπη (επιμέλεια), *Global Landscapes/Παγκόσμια Τοπία*. Συλλογικός τόμος για την Εικαστική Πορεία, Αιγόκερως, Αθήνα, 2009.

-ΔΑΪΚΟΠΟΥΛΟΣ Γιάννης, ΖΙΩΓΑΣ Γιάννης (επιμέλεια), *φύση/όρια/υλικά*, Τόμος Πρακτικών του τριήμερου του τριήμερου Σεμιναρίου *φύση/όρια/υλικά*, Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μελίτης, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών (Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας), Φλώρινα, 2011.

-ΖΙΩΓΑΣ Γιάννης, Το Ημερολόγιο ενός ΠΔ 407, Αιγόκερως, Αθήνα, 2011.

-ΖΙΩΓΑΣ Γιάννης, ΝΑΝΗΣ Νίκος (επιμέλεια), *Ανακυκλώνοντας Καλλιτεχνικά*, Τόμος Πρακτικών του τριήμερου Σεμιναρίου *Ανακυκλώνοντας Καλλιτεχνικά*, Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μελίτης, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών (Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας), Φλώρινα, 2013.

-ΖΙΩΓΑΣ Γιάννης (επιμέλεια), κατάλογος έκθεσης Εικαστική Πορεία προς τις Πρέσπες 2007-2014, Μια διαδικασία βίωσης του τοπίου, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Θεσσαλονίκη, σ. 69-83, 2015.

Φυλάκιο στο Λαδοπόταμο,
Τόπος διεξαγωγής της διαδικασίας
Αύγουστος 2017, μετά την υδροβολή
(φώτο Φίλιππος Καλαμάρας)

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ/ΑΙΤΗΣΗ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΣΤΕΛΕΤΑΙ ΣΤΗΝ:
firstpaintingworkshop@uowm.gr